

4. Winkler A. , Grimm E. , Knoche M. Sweet Cherry Fruit: Ideal Osmometers? *Frontiers in Plant Science*. V. 10. 2019. P. 1-13. DOI:10.3389/fpls.2019.00164.
5. Кіщак О.А., Кіщак Ю.П. Товарна якість плодів черешні в різновікових насадженнях на клонових підщепах. *Збірник наукових праць Уманського НУС*, 2023, 102 (1). С. 64-73. DOI: 10.32782/2415-8240-2023-102-1-64-73
6. УДК: 633.15:632.51:632.924(477+292.486)

ЕФЕКТИВНІСТЬ ХІМІЧНИХ ЗАСОБІВ КОНТРОЛЮВАННЯ ЗАБУР'ЯНЕНОСТІ ПОСІВІВ КУКУРУДЗИ В УМОВАХ СТЕПУ УКРАЇНИ

Євген ЮРКЕВИЧ, д-р. с.-г. наук, професор кафедри польових і овочевих культур, yevgen21@ukr.net

Одеський державний аграрний університет
м. Одеса, Україна

Наталія ВАЛЕНТЮК, канд. техн. наук, старший науковий співробітник відділу первинного та елітного насінництва, navall100@ukr.net

Інститут кліматично орієнтованого сільського господарства НААН України
м. Одеса, Україна

Олеся ДРОБИТ, канд.с.-г. наук, старший науковий співробітник відділу первинного та елітного насінництва, kolpakovalesya80@gmail.com

Інститут кліматично орієнтованого сільського господарства НААН України
м. Одеса, Україна

Денис БРОМБЕРГ, здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти 2 курсу ОП «Агрономія», lusja.lusja@gmail.com

Одеський державний аграрний університет
м. Одеса, Україна

Для України кукурудза є ключовою зернофуражною культурою. Збільшення валових зборів зерна кукурудзи за рахунок підвищення її урожайності сприятиме формуванню потужної та стабільної кормової бази для тваринництва, а також зміцнить продовольчу безпеку країни в майбутньому.[1].

Кукурудза займає одне з ключових місць у зерновому балансі України. Це зумовлено вигідним географічним розташуванням країни та сприятливими природно-кліматичними умовами для її вирощування. Використання сучасних гібридів, адаптованих до кожної ґрунтово-кліматичної зони, разом із впровадженням інтенсивних технологій вирощування є основними шляхами підвищення врожайності та поліпшення якості кукурудзи. Ці фактори забезпечують її значущу роль у економіці сільського господарства України. [1, 2].

Кукурудза має велике господарське значення для України, оскільки є основою кормових раціонів у тваринництві, а також використовується для виготовлення різних продовольчих товарів. Останніми роками частину врожаю планують використовувати для виробництва етанолу, що допоможе знизити залежність від нафтопродуктів.

Для підвищення продуктивності кукурудзи в кожному господарстві важливо застосовувати найменш витратні резерви збільшення її виробництва, що сприятиме зростанню врожайності та економічної ефективності цієї культури. [2].

Саме високий попит на зерно кукурудзи на міжнародному ринку продукції сільськогосподарського виробництва, визначає певне її особливе значення у валютних надходженнях з аграрного сектору економіки і подальшого розвитку вітчизняних сільгоспвиробників.

Однією з ключових умов для досягнення високих і стабільних урожаїв кукурудзи є зменшення забур'яненості сільськогосподарських угідь. Особливо актуальним це питання стає в посушливих умовах Степу, де конкуренція з бур'янами за вологу може суттєво пригнічувати розвиток культурних рослин. У таких умовах навіть найкращі заходи інтенсифікації виробництва можуть бути марними, якщо поля не очищені від бур'янів.

Згідно з закордонним досвідом, ефективним методом боротьби з бур'янами є застосування гербіцидів із різним спектром фітотоксичної дії та способами внесення, що дозволяє ефективно контролювати забур'яненість і підвищувати врожайність кукурудзи [3].

Ефективне застосування гербіцидів допомагає значно скоротити кількість проходів техніки по полю, усуває потребу в важкій ручній праці для догляду за посівами та забезпечує стабільний і високий врожай навіть на сильно забур'янених полях. Важливо те, що зростання врожайності та економічна окупність витрат на знищення бур'янів пропорційно збільшуються зі ступенем забур'яненості. Це робить гербіциди важливим інструментом у боротьбі за продуктивність полів і економічну ефективність агровиробництва.

У дослідженні ефективності застосування гербіцидів для регулювання забур'яненості посівів кукурудзи ключовим є встановлення загальної та специфічної фітотоксичності цих препаратів. Важливо дослідити динаміку їхньої ефективності залежно від способів і строків внесення, а також виявити найкращі варіанти застосування для досягнення максимальної врожайності.

Окрім цього, необхідно враховувати значні відмінності в гідротермічних умовах і видовому складі бур'янового фітоценозу в різних регіонах Степу. Наукові дослідження та рекомендації мають зосереджуватись на зональних і сортових особливостях розвитку кукурудзи під час застосування гербіцидів, що забезпечить більш точні та ефективні підходи до боротьби з бур'янами в кожному конкретному регіоні. Це дозволить агровиробникам краще адаптувати свої стратегії догляду за кукурудзою залежно від місцевих умов [4, 5].

Для встановлення ефективності дії гербіцидів було обрано наступні варіанти:

1. Контроль, механічний догляд за посівами;
2. Приус 0,5л/га у фазу 3-5 листків кукурудзи;
3. Капрал 2,0 л/га під передпосівну культивуацію +Адвокат 0,5 л/га у фазу 3-5 листків.

Схема досліду передбачала розміщення ділянок в один ярус, послідовно. Під дослід було обрано поле 137,7 га, посівна площа однієї ділянки – 15,3 га, облікова – 300 м². Дослідження проведено в умовах Одеської області.

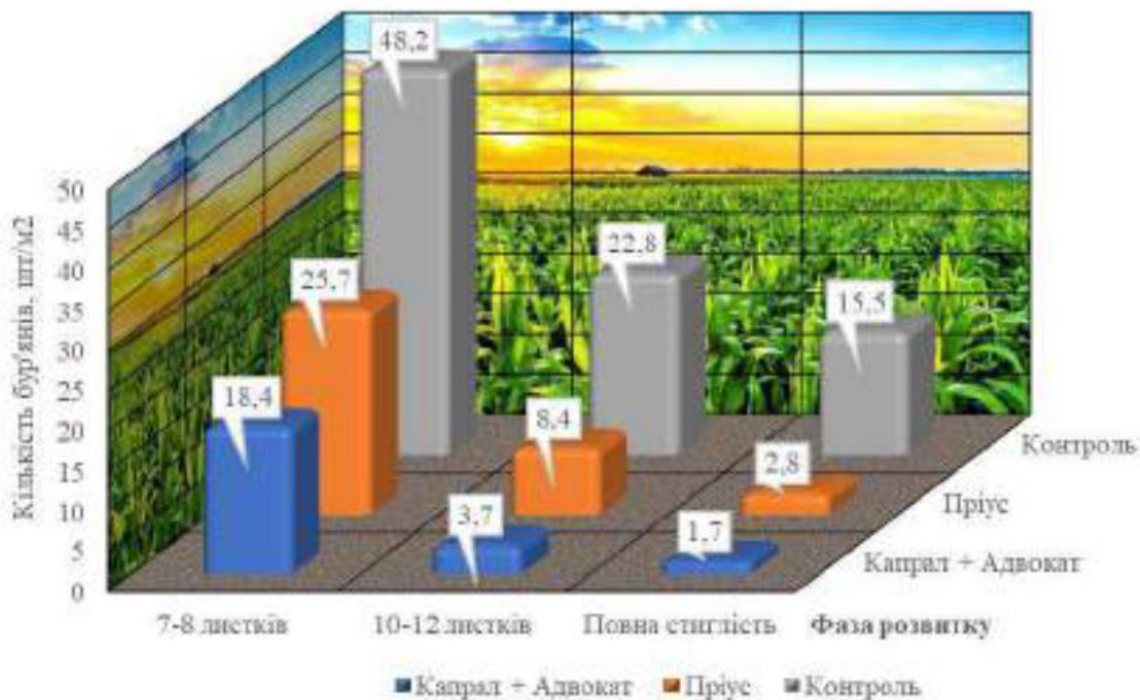

Рисунок. Вплив гербіцидів на забур'яненість посівів кукурудзи, шт/м², сер. 2022-2024рр.

В середньому за роки досліджень самим ефективним засобом контролювання чисельності бур'янів був варіант де вносилися гербіциди Капрал 2,0л/га під передпосівну культивуацію і Адвокат 0,5л/га у фазу 3-5 листків кукурудзи. Цей варіант забезпечив за роки досліджень знищення 90,8 % злакових та дводольних однорічних бур'янів у фазу 7-8 листків у кукурудзи. Крім того, саме у цьому варіанті перед збиранням кукурудзи була найменша біологічна маса бур'янів і яка збільшилася від фази 7-8 листків на 44,6г/м², або лише у 9,2рази, тоді як у контрольному варіанті, маса бур'янів збільшилася на 487,6 г/м², або у 33 рази, що свідчить про високу ефективність застосування гербіцидів Капрал і Адвокат у контролюванні чисельності бур'янів в посівах кукурудзи..

Список використаних джерел

1. Юркевич Є.О., Бойко П.І., Коваленко Н.П., Валентюк Н.О. Науково-технологічні та агробіологічні основи високопродуктивних агроecosистем України: монографія / за заг. наук. ред. Н. П. Коваленко. Одеса : Видавництво ТОВ «Іздательський центр», 2021. 654 с.
2. Талавиря М.П., Вашенко І.В. Формування та функціонування ринку кукурудзи в Україні. *Економіка АПК*. 2018. №9. С. 28-33.
3. Бровко І.С., Чабанюк Я.В., Корецький А.П., Мазур С.В. Взаємозв'язки між біологічними показниками ґрунту за дії гербіцидів. *Агроecологічний журнал*. 2017. №1. С.87-93.
4. Носов С.С. Контролювання забур'яненості посівів кукурудзи з використанням ґрунтових і страхових гербіцидів. *Вісник Дніпропетровського державного аграрно-економічного університету*. 2015. № 3(37). С. 32-36.
5. Красенков С.В., Дудка М.І., Ляшенко Н.О., Носов С.С., Березовський С.В. Ефективність комплексних заходів контролювання забур'яненості посівів кукурудзи.

УДК: 633.16"324"(477.7+292.486)

ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ ЯЧМЕНЮ ОЗИМОГО В УМОВАХ ПІВДЕННОГО СТЕПУ УКРАЇНИ

Євген ЮРКЕВИЧ, д-р. с.-г. наук, професор кафедри польових і овочевих культур, yevgen21@ukr.net

Одеський державний аграрний університет
м. Одеса, Україна,

Наталія ВАЛЕНТЮК, канд. техн. наук, старший науковий співробітник відділу первинного та елітного насінництва, naval100@ukr.net

Інститут кліматично орієнтованого сільського господарства НААН України
м. Одеса, Україна

Сергій МАЛИНОВСЬКИЙ, здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти 2 курсу ОП «Агрономія», Mscv088@gmail.com

Одеський державний аграрний університет
м. Одеса, Україна

Озимий ячмінь має важливе господарське значення і є однією з самих цінних продовольчих та кормових культур. Як свідчать дані багатьох досліджень поживність зерна цієї культури (понад 12% білка, до 65% БЕР, близько 2,1% жиру) з успіхом дозволяє використовувати його в харчовій промисловості для виробництва різних видів круп, пива та коштовних сортів віскі. Крім того зерно ячменю озимого завдяки тому, що 1 кг зерна містить 1,2 кормових одиниць і 100 г перетравного протеїну набуло широкого застосування в якості концентрованого корму а також для виробництва комбікормів для різних видів сільськогосподарських тварин. Крім зерна з давна у годівлі використовують такі побічні продукти як солома (в 1 ц 36 кормових одиниць) і полова, згодовуючи її у вигляді грубих кормів худобі. Значно перевагою ячменю озимого є досить широке вирощування його у складі зеленого конвеєру. За статистичними даними, в Україні площі посіву даної культури мають тенденцію до збільшення і у 2020 році склали 918 тис./га, у 2019 році –1,05 млн./га., а у 2023 році було засіяно –1,4 млн.га.

Останніми роками спостерігається підвищення попиту на зерно ячменю озимого як на внутрішньому так і на світовому аграрному ринку. Крім того встановлення реальних закупівельних цін на ринку спонукає агровиробників до підвищення валових зборів зерна цієї культури, що відбувається в основному за рахунок інтенсифікації його виробництва.

Відомо, що на продуктивність сільськогосподарських культур та якість отриманої продукції впливає значна кількість факторів. Деякі з них, такі як температурний режим і сонячна інсоляція, у відкритому полі людиною регульовані бути не можуть, але в той же час вони в обов'язковому порядку враховуються на практиці шляхом вибору і забезпечення оптимальних строків посіву, густоти стояння рослин, напрямку рядків тощо.